

Klein bronkruid. Foto: Peter Meininger.

Portret van een plant: Klein bronkruid

De door Linnaeus in 1737 beschreven soort *Montia fontana* L. is wat habitus en standplaats betreft uiterst variabel. De ene kant van het spectrum wordt gevormd door éénjarige landplanten; de andere kant door overblijvende waterplanten. In de loop der tijd is dit taxon in verschillende ondersoorten, variëteiten en soorten onderverdeeld. De verschillende indelingen zijn vooral gebaseerd op de kenmerken van de zaadhuid. In Nederland worden nu twee soorten onderscheiden: Klein en Groot bronkruid. Bij Klein bronkruid (*Montia minor*) zijn de zaden dof en geheel bedekt met afgeronde knobbeltjes. De zaden van Groot bronkruid (*M. fontana*) zijn glanzend. Bij *subsp. amporetana* zijn enigszins kegelvormige knobbeltjes aanwezig. Bij de in Nederland uiterst zeldzame *subsp. fontana* zijn de zaden glad.

Groot bronkruid is vooral een altijdgroene waterplant. Hoewel Klein bronkruid ook wel op natte plekken wordt gevonden is het anders dan Groot bronkruid toch vooral

een winterannuel van pioniermilieus op periodiek natte zandgronden. Klein Bronkruid kan op uiteenlopende standplaatsen worden aangetroffen zoals onverharde (bos)paden, betreden gazons, begraafplaatsen, (boom)kwekerijen, plantsoenen, slootkanten en zelfs in maisakkers. De rozetten zijn al in november/december zichtbaar en lijken enigszins op die van Vogelmuur, maar de blaadjes zijn vleziger en de stengels zijn kaal (één rij haren bij Vogelmuur). Klein bronkruid bloeit al in maart. Tijdens de bloei zijn de plantjes te herkennen aan de twee kelkblaadjes (vijf bij Vogelmuur). Na de bloei vergelen de plantjes al snel.

Net als bij veel 1-jarige akkerplanten wordt de soortsaanduiding in de volgende druk van de Heukels "*arvensis*" (=akker) en heet Klein bronkruid voortaan niet meer *Montia minor* maar *Montia arvensis*.

Tekst: Ruud Beringen